

УДК 658.14

Боярчук О. О.,*студентка Національного університету “Острозька академія”**Науковий керівник:**д.е.н., проф. Мамонтова Н.А.*

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ

В сучасних умовах ринкового середовища вітчизняні підприємства функціонують в умовах нестабільності і динамічності зовнішнього середовища. Перед ними виникає цілий ряд проблем, пов'язаних із створенням безпечних умов для їх розвитку. Управлінські рішення фінансових менеджерів на підприємствах носять загрозливий характер, оскільки неправильний крок може призвести до порушення діяльності суб'єктів господарювання, що проявляється у погіршенні фінансової стійкості, втраті платоспроможності, або й навіть, призводять до банкрутства. Саме тому питання забезпечення фінансової безпеки підприємств є запорукою їх ефективного функціонування.

Аналіз останніх досліджень та публікацій таких вітчизняних вчених як Барановський О. І., Бланк І. А., Вознюк Г. Л., Горячева К. С., Гудзь О. Е., Загородний А. Г., Кузенко Т. Б., Пройда-Носик Н. Н. та російських вчених як Сенчагов В.К., Богомолов В.А., Гапоненко В.Ф. дозволив дійти до висновку, що на сьогодні науковці по різному трактують поняття “фінансової безпеки підприємства” і досі не розробили єдиного підходу до визначення цієї економічної категорії.

Одним з перших українських науковців, які досліджували сутність та систему забезпечення фінансової безпеки, є Барановський О. І. Він у своїй монографії [1] запропонував наступне визначення: “фінансова безпека – це ступінь захищеності фінансових інтересів на всіх рівнях фінансових відносин”. У якості доповнення варто навести і визначення фінансової безпеки як рівня забезпеченості громадянина, домашнього господарства, верств населення, підприємства, організації, установи, регіону, галузі, сектора економіки, ринку, держави, суспільства, міждержавних утворень,

світового співтовариства фінансовими ресурсами, достатніми для задоволення їх потреб і виконання існуючих зобов'язань.

У роботі І. А. Бланка “Управління фінансовою безпекою підприємства” наведено таке визначення: фінансова безпека підприємства – це кількісно та якісно детермінований рівень його фінансового стану, що забезпечує стабільну захищеність його пріоритетних збалансованих фінансових інтересів від ідентифікованих реальних та потенційних загроз внутрішнього та зовнішнього характеру, параметри якого визначаються на основі його фінансової філософії та створюють необхідні передумови фінансової підтримки його стійкого зростання у поточному та перспективному періоді [2].

Вітчизняний науковець Пройда-Носик Н. Н. під фінансовою безпекою суб'єктів підприємництва розуміє складний багаторівневий процес забезпечення захищеності суб'єкта від негативного впливу зовнішніх і внутрішніх фінансових загроз та формування його фінансової рівноваги в поточній і стратегічній перспективі за рахунок ефективного використання його фінансового потенціалу з метою збільшення ринкової вартості [5].

Такі науковці, як Загородній А. Г. та Вознюк Г. Л. пропонують своє тлумачення фінансової безпеки. Вони визначають її як захищеність фінансових інтересів суб'єктів господарювання на всіх рівнях фінансових відносин, забезпеченість домашніх господарств, підприємств, організацій та установ, регіонів, галузей і секторів економіки, держави загалом фінансовими ресурсами, достатніми для задоволення їхніх потреб і виконання фінансових зобов'язань. На нашу думку, таке визначення є досить обмеженим, адже не враховується можливість стійкого розвитку підприємства, навіть, під впливом зовнішніх та внутрішніх загроз [4].

Науковець Горячева К. С. у своєму дослідженні наголошує на тому, що фінансова безпека підприємства полягає у наявності такого фінансового стану, котрий характеризується збалансованістю і якістю сукупності фінансових інструментів, котрі використовуються підприємством, технологій і послуг, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх загроз, здатністю фінансової системи підприємства забезпечувати реалізацію власних фінансових інтересів, місії і завдань достатніми обсягами фінансових ресурсів, а також забезпечувати ефективний і сталий розвиток цієї фінансової системи [3].

Проаналізувавши підходи вітчизняних і російських вчених щодо визначення поняття “фінансова безпека підприємства” можна зробити висновок, що фінансова безпека підприємства – це

динамічна багатогранна категорія, яка під собою розуміє складний багаторівневий процес забезпечення захищеності суб'єкта від негативного впливу зовнішніх і внутрішніх фінансових загроз та підтримки такого фінансового стану, що дозволяє підприємству самостійно розробляти та реалізовувати свою фінансову стратегію відповідно до своїх поставлених цілей.

Література:

1. Барановський О. І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення)/О. І. Барановський; Київський національний торговельно-економічний ун-т. – К. : КНТЕУ 2004. – 760 с.
2. Бланк И. А. Управление финансовой безопасностью предприятия / И. А. Бланк. – К. : Эльга, Ника-Центр, 2004. – 784 с.
3. Горячева К. С. Механізм управління фінансовою безпекою підприємства : автореф. дис., канд. екон. наук : 08.06.01 [Текст] / К. С. Горячева. – К. : НАУ 2006. – 17 с.
4. Загородний А.Г. Фінансово-економічний словник. [Текст] / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк. – К.: Знання, 2007. – 1079 с.
5. Пройда-Носик Н. Н. Сутність фінансової безпеки суб'єктів підприємництва та її роль в забезпеченні національної економічної безпеки [Текст] / Н. Н. Пройда-Носик // Вісник ЖДТУ. – 2011. – № 1 (55). – С. 340-342.